

Udruga voćara, vinogradara i povrćara iz Rovišća u posjeti Zadarskoj županiji

Udruga voćara, vinogradara i povrćara iz Rovišća (pokraj Bjelovara) za svoje je članove, koji posjeduju cca 100ha voćnjaka, 70ha vinograda i 50ha nasada povrća, organizirala stručno putovanje u Zadarsku županiju 19. i 20. rujna 2014. Posjet je dogovoren sa kolegicom Gordanom Dragun, rukovoditeljicom Podružnice Savjetodavne službe u Zadarskoj županiji, koja je detaljno isplanirala naš boravak i, uz kolegu Vodopiju, bila izuzetno dobar domaćin.

Prvo smo se zaputili u Zemunik Donji da bi razgledali Rasadnik Piket, osnovan 2008. godine kao jedna od tvrtki kćeri Hrvatskih šuma. Glavna djelatnost je proizvodnja šumskih sadnica i presadnica povrća na površini 12,5ha od čega su na 6400m² smještene četiri plastenika opremljena suvremenom tehnologijom. Sjetva sjemena se odvija automatiziranom sijačicom u kontejnere, u kvalitetne, sterilizirane i hranjivima obogaćene supstrate. Dnevni kapacitet sijačice je 50.000 do 80.000 kom, ovisno o vrsti i kakvoći sjemena koje se sije, ali i potrebama poljoprivrednih proizvođača ravnokotarskog i vranskog područja koji ovdje nabavljaju kvalitetne presadnice

Rasadnik Piket – foto: Grubišić-Popović

Sijačica – foto: Grubišić-Popović

Nakon srdačnog dočeka i ispraćaja iz Rasadnika smo se uputili na lokaciju „Vlačine“ (Zemunik Donji) gdje je 2005. i 2006. godine ponovno podignuta, u ovom dijelu Europe, najveća plantaža višnje maraske (*Prunus cerasus var. Marasca*). Nasad se prostire na veličanstvenih 212ha površine i broji 95.000 kom stabala. Osim što je ovo najveća monokulturna plantaža, specifičan je i teren na kojem je podignuta. Prevladava supstrat crvenice sa većim udjelom skeleta, pa su i pripreme za sadnju bile posebne, od drobljenja kamena i kopanja rupa kao i sama sadnja. Naš domaćin, gosp. Ivica Dražić, upravitelj plantaže ističe da je zapravo najveći posao berba plodova na tako velikoj površini. Berba se obavlja strojno kombinacijom kombajna, traktora i tresaćica, a manji se dio pobere ručno. Obilje plodova će nakon prerađe završiti kao koncentrat i prah za sokove, likere, sirupe, napolitanke, alkoholna pića...

Nasad Maraske – foto: Grubišić-Popović

Berač plodova – foto: Grubišić-Popović

Na putu prema Benkovcu nalazi se Nadin i vinogradarska dolina Nadinsko blato s cca 400ha podignutih vinograda. U nasadima prevladavaju francuske sorte vinove loze kao što su syrah, cabernet, sauvignon, ugni blanc i druge. Vinogradi su podignuti na državnom zemljištu, i kako je istakao predsjednik Udruge vinogradara i vinara gosp. Tomislav Glavić, nakon Domovinskog rata dodijeljeni su lokalnom stanovništvu u zakup. Srećom, tamošnji vinogradari su imali priliku i kupiti te iste vinograde, te ih sačuvati od propadanja i unaprijediti proizvodnju. Oko 80ha nasada ima certifikat ekološke proizvodnje.

Ekološki nasad – foto: Grubišić-Popović

Stari i novi način sadnje – foto: Grubišić-Popović

Ovdje smo mogli vidjeti i razvoj vinogradarstva u ovome kraju. Lako je uočiti različite načine sadnje i tako odrediti i samu starost nasada, jer se u kilometarskim dugim redovima izmjenjuju plantažni nasadi na stupovima i grmoliki čokoti. Uz dobre klimatske uvjete, puno sunca i vjetera, te marljive vinogradare i silnu ljubav i trud koji ulažu u svoje čokote ne treba nas čuditi činjenica da se na ovom području proizvode vrhunska vina.

Iz Nadina smo krenuli prema Polači na OPG Josipa Bobanovića, mladog poljoprivrednika koji proizvodi isključivo povrće na otvorenom i u zaštićenom prostoru. Iako su uvjeti za proizvodnju u ovom kraju ponešto povoljniji nego kod nas na kontinentu, problemi u proizvodnji i plasmanu su vrlo slični.

U Polači se nalazi i poljoprivredna zadruga „Maslina i vino – MasVin“, sa svojim eko plantažama maslina, vinove loze i smokava na kršu. Nasadi su podignuti na državnom šumskom zemljištu danom na služnost, čijih je 60 ha trebalo najprije razminirati, usitniti kamen i teren pripremiti za sadnju. Vrlo zahtjevan i respektabilan projekt urodio je, uz puno truda i zalaganja zadrugara, nasadom maslina, vinove loze i smokava; izgrađenim podrumom u kojem se paralelno vrši proizvodnja vina i ulja, sušarom za smokve; uređena dva akumulacijska jezera (pune se vodom iz bušotina) te podignutim vidikovcem.

Vinograd detalj – foto: Grubišić-Popović

Podrum detalj – foto: Grubišić-Popović

Slijedeći dan smo u Zadru prisustvovali na svečanom obilježavanju prve godišnjice osnutka Seljačke tržnice, gdje je oko 30-ak proizvođača ponudilo na prodaju svoje proizvode.

Hvala našim domaćinima, ali i organizatorima na dobro organiziranom i osmišljenom stručnom putovanju.

Grozdana Grubišić-Popović, dipl. ing. agr.